

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
(Міненерго)

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45

E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <https://www.mev.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

**Державна регуляторна служба
України**

***Про розгляд проєкту
Закону України***

На виконання пункту 2 Витягу з Протоколу № 1 засідання Урядового комітету з питань економічної, фінансової, аграрної політики, стратегічних галузей промисловості, паливно-енергетичного комплексу та у справах ветеранів від 08 січня 2025 року Міністерство енергетики України направляє на повторне погодження проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо врегулювання питань забезпечення безпеки постачання електричної енергії», доопрацьований з урахуванням зауважень, наданих Державною регуляторною службою України на засіданні зазначеного Урядового комітету.

Прошу розглянути та погодити зазначений проєкт Закону в одноденний строк.

Додатки:

1. Проєкт Закону на 8 арк.
2. Пояснювальна записка на 5 арк.
3. Порівняльна таблиця на 16 арк.
4. Аналіз регуляторного впливу на 15 арк.
5. Повідомлення про оприлюднення на 2 арк.
6. Наказ Міненерго від 13.01.2025 № 21 на 3 арк.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

Людмила Власенко 206 38 88

УВ
Міністерство енергетики України
№26/1.1-4.4-1252 від 20.01.2025
КЕП: Галущенко Г. В. 20.01.2025 11:19
3ED5083160DVC59B040000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025 17:01

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Д. ШМИГАЛЬ

“ ” 2025 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України “Про ринок електричної енергії” щодо врегулювання питань забезпечення безпеки постачання електричної енергії

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

І. Внести до Закону України “Про ринок електричної енергії” (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 27—28, ст. 312 із наступними змінами) такі зміни:

1) у частині першій статті 1:

пункт 36 після слова “технічних” доповнити словом “, економічних”, а після слів “на договірних засадах” — словами “чи шляхом оптимізації графіка споживання електричної енергії”;

пункт 63 після слова “Закону” доповнити словами “, а також заходи з управління попитом”;

2) у статті 5:

частину третю доповнити пунктом 10³ такого змісту:

“10³) затвердження порядку визначення та застосування граничних величин споживання електричної потужності;”;

у частині четвертій:

пункт 10 викласти в такій редакції:

“10) здійснення в межах своїх повноважень науково-технічної політики, розроблення і затвердження порядків, норм та правил в електроенергетичному комплексі;”;

доповнити частину пунктами 10⁴—10¹⁰ такого змісту:

“10⁴) координація організації протиаварійної роботи в електроенергетичній галузі;

10⁵) надання висновку щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу, передбачених проектами планів розвитку операторів систем розподілу на наступні п'ять років;

10⁶) затвердження графіків проведення ремонту (поточного, середнього, капітального), модернізації (реконструкції), будівництва, технічного переоснащення основного обладнання електростанцій та внесення змін до них у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

10⁷) затвердження графіка накопичення вугілля на кінець кожного місяця для теплових електростанцій та теплоелектроцентралей у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

10⁸) затвердження ремонтної програми електричних мереж систем розподілу на відповідний рік у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

10⁹) розробка порядку нормування питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів під час виробництва електричної енергії у комбінований спосіб;

10¹⁰) визначення та застосування граничних величин споживання електричної потужності у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;”;

3) у статті 9:

у частині четвертій:

у пункті 2:

абзац перший викласти в такій редакції:

“2) здійснення державного енергетичного нагляду за дотриманням учасниками ринку (крім споживачів, не віднесених до особливої групи споживачів), у тому числі на військових об'єктах, об'єктах оборонного значення та об'єктах оборонної галузі, вимог, правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, а саме за:”;

в абзаці четвертому слово “споживачів” замінити словами “особливої групи споживачів”, а слова “першої категорії і особливої групи першої категорії з надійності електропостачання” виключити;

абзац шостий викласти в такій редакції:

“дотриманням встановленого нормативно-правовими актами з питань електроенергетики порядку застосування оператором системи передачі, оператором системи розподілу, оператором малої системи розподілу заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам, зокрема застосування графіків обмеження (графіків обмеження електричної потужності, графіків обмеження електричної енергії, графіків

погодинного відключення електроенергії) та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання;”;

доповнити пункт абзацом такого змісту:

“забезпеченням надійної роботи електричних станцій, систем передачі та розподілу електричної енергії;”;

пункти 3 і 4 викласти в такій редакції:

“3) участь у роботі комісій з розслідування причин і наслідків технологічних порушень у роботі електроустановок особливої групи споживачів, на об’єктах електроенергетики і в ОЕС України;

4) надання центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, пропозицій щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу, передбачених проектами планів розвитку операторів систем розподілу, а також результатів перевірок здійснення учасниками ринку реконструкції та модернізації енергетичного обладнання електричних станцій;”;

доповнити частину пунктами 4² і 4³ такого змісту:

“4²) участь у роботі комісій учасників ринку щодо оцінки стану готовності до роботи в осінньо-зимовий (опалювальний) період, проходження льодоходу, весняної повені та в умовах надзвичайних ситуацій;

4³) проведення моніторингу безпеки постачання електричної енергії за дорученням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі. Висновки центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, за результатами проведення моніторингу є обов’язковими до виконання;”;

пункт 4 частини п’ятої викласти в такій редакції:

“4) застосовувати відповідно до закону штрафні санкції до учасників ринку за порушення вимог нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам, зокрема застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання, створення перешкод у здійсненні державного енергетичного нагляду, а також за неподання інформації або подання завідомо недостовірної інформації, передбаченої нормативно-правовими актами;”;

4) у статті 16:

у частині першій:

пункт 6 після слова “заходів” доповнити словами “та забезпечення моніторингу їх виконання”;

доповнити статтю після частини четвертої новою частиною п'ятою такого змісту:

“5. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, для виконання завдань з безпеки постачання електричної енергії забезпечує нормативно-правове регулювання з питань:

проведення моніторингу безпеки постачання електричної енергії;

складення і застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання;

організації проведення вимірювання електричного навантаження в режимний день;

порядку підготовки та оцінки готовності об'єктів електроенергетики до роботи в осінньо-зимовий період;

організації спеціальної підготовки і навчання з питань технічної експлуатації об'єктів електроенергетики;

організації статистичної звітності в частині технічного стану та організації експлуатації ОЕС України;

організації розслідування і обліку технологічних порушень на об'єктах електроенергетики і в ОЕС України та надання обов'язкових до виконання висновків за результатами розслідування технологічного порушення;

технічної експлуатації станцій та мереж, енергетичного обладнання, випробування та ремонту електроустановок і мереж.”.

У зв'язку з цим частини п'яту — восьму вважати відповідно частинами шостою — дев'ятою;

5) у статті 29:

абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

“1. Якщо для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію та забезпечення необхідного резерву наявних генеруючих потужностей, у тому числі тих, що отримали право на будівництво, та виконання заходів з управління попитом недостатньо для забезпечення безпеки постачання електричної енергії, застосовуються конкурсні процедури на будівництво генеруючої потужності та на виконання заходів з управління попитом, які включають, зокрема, заходи з будівництва нової генеруючої потужності, проведення реконструкції (модернізації) діючої генеруючої потужності,

продовження строку експлуатації енергоблоків атомних електростанцій та заходи з управління попитом.”;

у частині третій слово “конкурсів” замінити словом “конкурсу”;

частину п’яту після слова “переможця” доповнити словом “(переможців)”;

пункт 3 частини сьомої після слова “переможця” доповнити словом “(переможців)”;

б) частину четверту статті 30 доповнити пунктами 15—17 такого змісту:

“15) дотримуватися графіків виконання ремонту (поточного, середнього, капітального, модернізації (реконструкції), будівництва, технічного переоснащення) основного обладнання електростанцій, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі;

16) дотримуватися графіка накопичення вугілля на кінець кожного місяця, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі;

17) забезпечувати безперешкодний доступ центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, до енергетичних об’єктів для здійснення заходів державного нагляду (контролю).”;

7) частину третю статті 33 доповнити пунктом 20 такого змісту:

“20) надавати центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, та центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, інформацію, необхідну для здійснення ними встановлених законом функцій та повноважень, у тому числі щодо:

технологічних порушень на об’єктах електричних мереж, які перебувають в експлуатації;

оцінки технічного стану електроустановок для передачі електричної енергії;

обсягів капітального ремонту підстанційного обладнання електричних мереж об’єктів системи передачі;

обсягів технічного обслуговування ліній електропередавання оператора системи передачі.”;

8) у частині третій статті 46:

пункт 10 викласти в такій редакції:

“10) надавати Регулятору, центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, та центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, інформацію, необхідну для здійснення ними функцій і повноважень, встановлених законом.

Зокрема, надавати за формою та у строки, визначені формами статистичної звітності, та/або на запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, інформацію про:

оцінку технічного стану об'єктів розподільних електричних мереж;

технологічні порушення на об'єктах електричних мереж, які перебувають в експлуатації;

обсяги капітального ремонту об'єктів розподільних електричних мереж, які перебувають в експлуатації;

обсяги технічного обслуговування об'єктів розподільних електричних мереж, які перебувають в експлуатації;

виконання обсягів інвестиційних програм з нового будівництва, реконструкції та повну заміну електричних мереж та обладнання;

наявність пошкоджених кабельних ліній електропередачі;

наявність діючих електроустановок та мереж, які не мають власника;

забезпечення нормативного рівня надійності електропостачання споживачів;”;

доповнити частину пунктом 17 такого змісту:

“17) дотримуватися ремонтної програми електричних мереж систем розподілу на відповідний рік, затвердженої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі.”;

9) частину першу статті 50 доповнити абзацом такого змісту:

“Оператори систем розподілу до подачі на затвердження Регулятору направляють плани розвитку систем розподілу на розгляд центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, для отримання висновку щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу.”;

10) у статті 77:

у частині другій:

доповнити частину пунктами 3¹ і 3² такого змісту:

“3¹) порушення Правил про безпеку постачання електричної енергії;”

“3²) порушення заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам, зокрема застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання;”;

пункт 6 викласти в такій редакції:

“6) пошкодження приладів обліку, використання приладів обліку електричної енергії, які не пройшли оцінку відповідності та/або повірку;”;

у частині четвертій:

у пункті 4:

в абзаці першому цифри і слово “100 тисяч” замінити цифрою і словом “1 мільйона”;

абзаци перший — третій пункту 6 виключити;

доповнити статтю після частини сьомої новою частиною восьмою такого змісту:

“8. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, у разі виявлення правопорушень на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, не віднесених до особливої групи споживачів) у таких розмірах:

1) у разі невиконання (несвоєчасного виконання) приписів — від 1 до 100 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) за неподання інформації або подання завідомо недостовірної інформації, передбаченої нормативно-правовими актами з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, а також за неподання копій документів з питань організації експлуатації та оперативно-технологічного управління — від 1 до 50 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) за створення перешкод у здійсненні державного енергетичного нагляду (контролю) (незаконна або безпідставна відмова у допуску до здійснення заходів державного нагляду (контролю) та/або незаконна або безпідставна вимога про припинення здійснення заходів державного нагляду (контролю), та/або непризначення уповноваженої особи суб'єкта господарювання на час проведення заходів державного нагляду (контролю), та/або відсутність такої особи або керівника юридичної особи або фізичної особи — підприємця за місцезнаходженням суб'єкта господарювання протягом першого дня заходу державного нагляду (контролю), що призвело до недопуску, або невиконання суб'єктом господарювання вимог посадових

осіб, що перешкоджають проведенню заходів державного нагляду (контролю) під час здійснення таких заходів), — від 1 до 50 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Штрафні санкції застосовуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, шляхом прийняття відповідного рішення, яке оформляється у вигляді постанови.

Штраф може бути накладено протягом шести місяців з дня виявлення правопорушення, але не пізніше ніж протягом одного року з дня його вчинення.”.

У зв’язку з цим частини восьму і дев’яту вважати відповідно частинами дев’ятою і десятою.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення у відповідність із цим Законом або прийняття нових нормативно-правових актів міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади.

**Голова
Верховної Ради України**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо врегулювання питань забезпечення безпеки постачання електричної енергії» (далі – проєкт Закону)

1. Мета

На виконання підпункту «а» підпункту 5 пункту 1 Плану організації виконання рішення РНБО України від 07.11.2023 «Щодо додаткових заходів із посилення стійкості функціонування енергетичної системи та підготовки національної економіки до роботи в осінньо-зимовий період 2023/24 року», введеного в дію Указом Президента України від 07.11.2023 № 737, Міністерство енергетики України розроблено проєкт Закону з метою посилення контролю і впливу держави за додержанням учасниками ринку електричної енергії (крім споживачів, не віднесених до особливої групи споживачів) вимог нормативно-правових актів в галузі електроенергетики в частині забезпечення надійного (безперервного) та безпечного постачання електричної енергії споживачам, у тому числі дотримання заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам, зокрема застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання .

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

З метою імплементації вимог Третього енергетичного пакету та лібералізації енергетичних ринків України Верховною Радою було схвалено Закон України «Про ринок електричної енергії» від 13.04.2017 № 2019-VIII, який визначає правові, економічні та організаційні засади функціонування ринку електричної енергії України, заснованого на принципах вільної конкуренції, регулює відносини, які виникають між усіма учасниками ринку для забезпечення належного захисту прав споживачів та безпеки постачання електричної енергії, а також визначає вимоги щодо інтеграції ринку електричної енергії України з відповідними ринками держав-сторін Енергетичного Співтовариства.

Основними вимогами цього Закону є забезпечення надійного та безпечного постачання електричної енергії споживачам в умовах реформування ринку електричної енергії. В цих умовах енергетична галузь України повинна своєчасно адаптуватись до будь-яких змін у структурі виробничих потужностей в галузі, системи передачі, систем розподілу і споживання електроенергії, забезпечувати запровадження системного підходу до визначення ризиків з безпеки постачання електричної енергії, формування заходів щодо їх недопущення та подолання, а також забезпечення належного державного

(контролю) за їх реалізацією.

Міністерство енергетики України
№26/1.1-4.4-1252 від 20.01.2025
КЕП: Галушенко Г. В. 20.01.2025 11:19
3ED5083160DBC59B04000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025 17:01

Учасники ринку електричної енергії повинні планувати і вживати заходів згідно із Правилами про безпеку постачання електричної енергії, затвердженими наказом Міненерговугілля від 27.08.2018 № 448, зареєстрованим в Мін'юсті 19.09.2018 за № 1076/32528 (із змінами, далі – Правила), і нести відповідальність за безпеку постачання у межах сфери своєї діяльності.

Зазначаємо, що відповідно до Положення про Міністерство енергетики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2020 № 507, Міненерго є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізацію державної політики, зокрема, в електроенергетичному комплексі.

Разом з тим, у зв'язку з прийняттям Верховною Радою України 15.04.2021 Закону України № 1396-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сертифікації оператора системи передачі» (далі – Закон), прийнято норми, які обмежили не тільки повноваження Міненерго, як центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, а й Кабінету Міністрів України.

Зазначена ситуація призвела до того, що Міненерго позбавлене можливості виконувати вимоги стратегічних документів в електроенергетичній галузі, зокрема, Енергетичної стратегії України на період до 2050 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 № 373-р.

Зважаючи на зазначене, Міненерго повинно мати інструменти для її реалізації, зокрема, через погодження планів розвитку операторів систем розподілу.

Разом з тим, відповідно до пункту 3 розділу V Правил для забезпечення безпеки постачання електричної енергії Держенергонагляд здійснює функції щодо державного енергетичного нагляду в галузі електроенергетики відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та Положення про Державну інспекцію енергетичного нагляду України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.02.2018 № 77, зокрема щодо виконання доручень Міненерго щодо проведення моніторингу безпеки постачання електричної енергії в частині підтвердження готовності суб'єктів електроенергетики до роботи в осінньо-зимовий період, проходження грозового періоду, періодів високих та низьких температур, льодоходу та повені відповідно до програм моніторингів, затверджених Держенергонаглядом.

При визначенні величини штрафної санкції враховано принципи причинно-наслідковості подій, адекватності нанесеній шкоді державі, суб'єктам

господарювання і населенню, а також психологічного упередження скоєння аналогічних порушень у подальшому.

Внаслідок порушення/недотримання вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, відбувається порушення в роботі електричних мереж, і як наслідок, недовідпуск електричної енергії, яка відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» є товаром, що відноситься до соціально важливих.

Щорічно в Україні через порушення/недотримання вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж в середньому фіксується недовідпуск електричної енергії 40-60 млн кВт*год, що в грошовому еквіваленті на рівні роздрібного ринку електричної енергії України (середній рівень тарифу на електроенергію 6,8 грн /кВт*год без врахування ПДВ) становить 326,4 - 489,6 млн грн.

Таким чином, через несплату різних форм податків з товарної продукції (розрахунково 33% від вартості недовідпущеної електричної енергії) держава в рік недоотримає (матиме збитки) в середньому 107,7 – 161,6 млн грн.

Навіть за оптимістичною оцінкою при ВВП України на рівні 700 млрд грн. і обсягом споживання електричної енергії в Україні на рівні 120 млрд кВт*год. через зазначений недовідпуск електричної енергії рівень ВВП впаде на 250 млн грн.

Додатково має бути врахований рівень моральних збитків, завданих бездіяльністю суб'єктів ринку електричної енергії соціальної сфері (лікарні, бюджетні установи тощо), а також населенню через знеструмлення їх електроустановок.

З огляду на викладене, а також враховуючи кількість суб'єктів ринку електричної енергії, безпосередньо причетних до нанесення зазначеної шкоди державі, без урахування моральних збитків рівень шкоди в рік становитиме від 107,7 млн грн, що становить 6,3 млн грн неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Враховуючи зазначене, запропонований максимальний розмір штрафних санкцій є адекватним рівню шкоди, яку може заподіяти суб'єкт ринку електричної енергії через порушення/недотримання вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж.

При цьому при визначенні розміру санкцій за порушення вимог законодавства до суб'єкта господарювання буде застосовуватись принцип пропорційності порушення і покарання відповідно до вимог частини другої

статті 12 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Додатково зазначаємо, що запропонований розмір штрафних санкцій розрахований також за аналогією та спорідненістю порушень з розмірами штрафів, які застосовує Регулятор відповідно до статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» (із змінами), беручи до уваги характер, тривалість та серйозність порушення.

3. Основні положення проєкту акта

В умовах формування ринкових відносин держава повинна забезпечити споживачам можливість отримувати товари і послуги належної якості, надійність та безпеку постачання електричної енергії. Як елемент захисту споживача виникає необхідність в посиленні ролі держави у наглядових процесах на ринку електричної енергії.

Реалізація цього може бути здійснена шляхом гармонізації діючих законодавчих актів з формування ринку електричної енергії, зокрема, внесенням змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» в частині конкретизації повноважень державних органів та введення вимог щодо забезпечення державного нагляду (контролю) в галузі електроенергетики.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють такі нормативно-правові акти:

Конституція України;

Закон України «Про ринок електричної енергії»;

Правила про безпеку постачання електричної енергії, затверджені наказом Міненерговугілля від 27.08.2018 № 448, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 19.09.2018 за № 1076/32528.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проєкту Закону буде здійснюватися Міненерго та Держенергонаглядом в межах встановленої їм граничної чисельності працівників, та не потребуватиме додаткових витрат з державного та/чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт Закону не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю,

функціонування і застосування української мови як державної, та сфери наукової і науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проєкті Закону відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень;

містять ознаки дискримінації.

Проєкт Закону України направлено до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи листом Міненерго від 09.01.2024 № 26/1.1-4.6-575, який зареєстровано НАЗК 09.01.2024 № 3308/0/03-24.

8. Прогноз результатів

Прийняття Закону дозволить підвищити рівень надійності та якості енергозабезпечення споживачів (безпеки постачання) шляхом створення єдиних підходів до здійснення державного енергетичного нагляду (контролю), створення реальних інструментів контролю за діяльністю учасників ринку електричної енергії (крім споживачів, не віднесених до особливої групи споживачів) в частині технічного стану енергетичного обладнання та мереж, а також посилення відповідальності за порушення законодавства, що регулює функціонування ринку електричної енергії.

Міністр енергетики України

«_____» _____ 2025 р.

Герман ГАЛУЩЕНКО

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо врегулювання питань забезпечення безпеки постачання електричної енергії»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта
Закон України «Про ринок електричної енергії»	
<p>Стаття 1. Визначення термінів</p> <p>1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>...</p> <p>36) заходи управління попитом - комплекс організаційних, технічних та інших заходів, спрямованих на підвищення ефективності функціонування енергосистеми за рахунок керованої тимчасової (обмеженої у часі) зміни споживання електричної енергії на договірних засадах;</p> <p>...</p> <p>63) послуга із забезпечення розвитку генеруючої потужності - заходи з будівництва нової генеруючої потужності, проведення реконструкції (модернізації) діючої генеруючої потужності, що здійснюються учасниками ринку, визначеними за результатами конкурсу, проведеного відповідно до цього Закону;</p>	<p>Стаття 1. Визначення термінів</p> <p>1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:</p> <p>...</p> <p>36) заходи з управління попитом - комплекс організаційних, технічних, економічних та інших заходів, спрямованих на підвищення ефективності функціонування енергосистеми за рахунок керованої тимчасової (обмеженої у часі) зміни споживання електричної енергії на договірних засадах чи шляхом оптимізації графіку споживання електричної енергії;</p> <p>...</p> <p>63) послуга із забезпечення розвитку генеруючої потужності - заходи з будівництва нової генеруючої потужності, проведення реконструкції (модернізації) діючої генеруючої потужності, що здійснюються учасниками ринку, визначеними за результатами конкурсу, проведеного відповідно до цього Закону, а також заходи з управління попитом;</p>
<p>Стаття 5. Державна політика в електроенергетиці</p> <p>...</p> <p>3. До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері електроенергетики належить:</p> <p>...</p> <p>10) затвердження особливостей регулювання правових, економічних та організаційних відносин, пов'язаних з продажем електричної енергії на тимчасово окуповану територію, а також</p>	<p>Стаття 5. Державна політика в електроенергетиці</p> <p>...</p> <p>3. До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері електроенергетики належить:</p> <p>...</p> <p>10) затвердження особливостей регулювання правових, економічних та організаційних відносин, пов'язаних з продажем</p>

Міністерство енергетики України
Закон України «Про ринок електричної енергії»
№ 111-Д від 20.01.2025 рр.
3ED5083160DBC59B04000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025 17:01

відносин, пов'язаних з виробництвом, передачею, розподілом, постачанням, купівлею, продажем і використанням електричної енергії на тимчасово окупованій території України;

10¹) затвердження порядку проведення аукціону з розподілу квот підтримки, встановлення річних квот підтримки;

10²) затвердження порядку видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, та порядку визначення екологічної цінності електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії;

Положення відсутні

...

4. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, у сфері електроенергетики належать:

...

10) здійснення в межах своєї компетенції науково-технічної політики в електроенергетичному комплексі;

...

Положення відсутні

електричної енергії на тимчасово окуповану територію, а також відносин, пов'язаних з виробництвом, передачею, розподілом, постачанням, купівлею, продажем і використанням електричної енергії на тимчасово окупованій території України;

10¹) затвердження порядку проведення аукціону з розподілу квот підтримки, встановлення річних квот підтримки;

10²) затвердження порядку видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, та порядку визначення екологічної цінності електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії;

10³) затвердження порядку визначення та застосування граничних величин споживання електричної потужності;

...

4. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, у сфері електроенергетики належать:

...

10) здійснення в межах своїх повноважень науково-технічної політики, розроблення і затвердження порядків, норм та правил в електроенергетичному комплексі;

...

10⁴) координація організації протиаварійної роботи в електроенергетичній галузі;

10⁵) надання висновку щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу, передбачених проектами планів розвитку операторів систем розподілу на наступні п'ять років;

10⁶) затвердження графіків проведення ремонту (поточного, середнього, капітального, модернізації (реконструкції), будівництва, технічного переоснащення) основного обладнання

	<p>електростанцій та внесення змін до них у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;</p> <p>10⁷) затвердження графіку накопичення вугілля на кінець кожного місяця для теплових електростанцій та теплоелектроцентралей у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;</p> <p>10⁸) затвердження ремонтної програми електричних мереж систем розподілу на відповідний рік у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;</p> <p>10⁹) розроблення порядку нормування питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів при виробництві електричної енергії у комбінований спосіб;</p> <p>10¹⁰) визначення та застосування граничних величин споживання електричної потужності у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;</p> <p>...</p>
<p>Стаття 9. Державний енергетичний нагляд в електроенергетиці</p> <p>...</p> <p>4. На центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, покладається:</p> <p>1) здійснення державного енергетичного нагляду за електричними установками і мережами учасників ринку (крім споживачів, не віднесених до особливої групи споживачів);</p> <p>2) здійснення державного енергетичного нагляду за дотриманням учасниками ринку (крім споживачів, не віднесених до особливої групи споживачів) вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, а саме за:</p>	<p>Стаття 9. Державний енергетичний нагляд в електроенергетиці</p> <p>...</p> <p>4. На центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, покладається:</p> <p>1) здійснення державного енергетичного нагляду за електричними установками і мережами учасників ринку (крім споживачів, не віднесених до особливої групи споживачів);</p> <p>2) здійснення державного енергетичного нагляду за дотриманням учасниками ринку (крім споживачів, не віднесених до особливої групи споживачів), у тому числі на військових об'єктах, об'єктах оборонного значення та об'єктах оборонної галузі вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, а саме за:</p>

забезпеченням надійного та безпечного постачання електричної енергії споживачам;
 відповідністю схем електропостачання (зовнішніх та внутрішніх) категорійності споживачів та їхніх струмоприймачів;
 наявністю та станом резервних автономних джерел живлення на об'єктах *споживачів* електричної енергії ~~першої категорії~~ *— і особливої групи першої категорії з надійності електропостачання*;

...

дотриманням встановленого нормативно-правовими актами з питань електроенергетики порядку застосування оператором системи передачі, оператором системи розподілу та електропостачальником заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам;

...

Положення відсутнє

3) участь у роботі комісій з розслідування причин і наслідків аварій і пожеж на обладнанні електричних мереж учасників ринку, які призвели до порушення режимів роботи інших учасників ринку;

4) надання центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в

забезпеченням надійного та безпечного постачання електричної енергії споживачам;
 відповідністю схем електропостачання (зовнішніх та внутрішніх) категорійності споживачів та їхніх струмоприймачів;
 наявністю та станом резервних автономних джерел живлення на об'єктах **особливої групи споживачів** електричної енергії;

...

дотриманням встановленого нормативно-правовими актами з питань електроенергетики порядку застосування оператором системи передачі, оператором системи розподілу, оператором малої системи розподілу заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам, зокрема застосування графіків обмеження (графіків обмеження електричної потужності, графіків обмеження електричної енергії, графіків погодинного відключення електроенергії) та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання;

...

забезпеченням надійної роботи електричних станцій, систем передачі та розподілу електричної енергії;

3) участь у роботі комісій з розслідування причин і наслідків технологічних порушень у роботі електроустановок особливої групи споживачів, на об'єктах електроенергетики і в ОЕС України;

4) надання центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в

електроенергетичному комплексі, результатів перевірок здійснення учасниками ринку реконструкції та модернізації енергетичного обладнання електричних станцій;

4¹) надання Регулятору висновку щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу, передбачених проектами інвестиційних програм операторів систем розподілу;

Положення відсутні

...

5. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, під час здійснення державного енергетичного нагляду має право:

...

4) застосовувати відповідно до законодавства штрафні санкції до учасників ринку за порушення вимог нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж;

електроенергетичному комплексі, пропозицій щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу, передбачених проектами планів розвитку операторів систем розподілу, а також результатів перевірок здійснення учасниками ринку реконструкції та модернізації енергетичного обладнання електричних станцій;

4¹) надання Регулятору висновку щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу, передбачених проектами інвестиційних програм операторів систем розподілу;

4²) участь у роботі комісій учасників ринку щодо оцінки стану готовності до роботи в осінньо-зимовий (опалювальний) період, проходження льодоходу, весняної повені та в умовах надзвичайних ситуацій;

4³) проведення моніторингу безпеки постачання електричної енергії за дорученням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі. Висновки центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, за результатами здійснення моніторингу є обов'язковими до виконання;

...

5. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, під час здійснення державного енергетичного нагляду має право:

...

4) застосовувати відповідно до закону штрафні санкції до учасників ринку за порушення вимог нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж,

<p>...</p>	<p>заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам, зокрема застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання, створення перешкод у здійсненні державного енергетичного нагляду, а також за неподання інформації або подання завідомо недостовірної інформації, передбаченої нормативно-правовими актами;</p> <p>...</p>
<p>Стаття 16. Безпека постачання електроенергії</p> <p>1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, розробляє та затверджує правила про безпеку постачання електричної енергії, які є обов'язковими для виконання всіма учасниками ринку. Правила про безпеку постачання електричної енергії встановлюють мінімальні критерії безпеки постачання електричної енергії та повинні визначати</p> <p>...</p> <p>б) процедуру ініціювання вжиття необхідних заходів;</p> <p>...</p> <p><i>Положення відсутні</i></p>	<p>Стаття 16. Безпека постачання електроенергії</p> <p>1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, розробляє та затверджує правила про безпеку постачання електричної енергії, які є обов'язковими для виконання всіма учасниками ринку. Правила про безпеку постачання електричної енергії встановлюють мінімальні критерії безпеки постачання електричної енергії та повинні визначати:</p> <p>...</p> <p>б) процедуру ініціювання вжиття необхідних заходів та забезпечення моніторингу їх виконання;</p> <p>...</p> <p>5. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, для виконання завдань з безпеки постачання електричної енергії забезпечує нормативно-правове регулювання з питань: проведення моніторингу безпеки постачання електричної енергії;</p>

складення і застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання;
організації проведення вимірювання електричного навантаження в режимний день;
порядку підготовки та оцінки готовності об'єктів електроенергетики до роботи в осінньо-зимовий період;
організації спеціальної підготовки і навчання з питань технічної експлуатації об'єктів електроенергетики;
організації статистичної звітності в частині технічного стану та організації експлуатації ОЕС України;
організації розслідування і обліку технологічних порушень на об'єктах електроенергетики і в ОЕС України та надання обов'язкових до виконання висновків за результатами розслідування технологічного порушення;
технічної експлуатації станцій та мереж, енергетичного обладнання, випробування та ремонту електроустановок і мереж.

5. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, невідкладно повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства про застосування заходів, що вживаються у разі порушення безпеки постачання електричної енергії, а також про зміст заходів, що плануються, та причини вжиття таких заходів.

У разі якщо вжиття відповідних заходів на національному рівні не забезпечить відновлення безпеки постачання електричної енергії, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, зобов'язаний повідомити Секретаріат Енергетичного Співтовариства для вжиття необхідних заходів на міжнародному рівні.

6. У разі якщо порушення безпеки постачання електричної енергії призвело до виникнення надзвичайної ситуації в ОЕС України,

6. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, невідкладно повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства про застосування заходів, що вживаються у разі порушення безпеки постачання електричної енергії, а також про зміст заходів, що плануються, та причини вжиття таких заходів.

У разі якщо вжиття відповідних заходів на національному рівні не забезпечить відновлення безпеки постачання електричної енергії, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, зобов'язаний повідомити Секретаріат Енергетичного Співтовариства для вжиття необхідних заходів на міжнародному рівні.

7. У разі якщо порушення безпеки постачання електричної енергії призвело до виникнення надзвичайної ситуації в ОЕС України,

<p>оператор системи передачі оголошує про виникнення надзвичайної ситуації в ОЕС України. Критерії настання надзвичайної ситуації в ОЕС України та порядок її оголошення визначаються у кодексі системи передачі.</p> <p>Протягом дії режиму надзвичайної ситуації в ОЕС України оператору системи передачі надаються повноваження із застосування надзвичайних заходів відповідно до кодексу системи передачі.</p> <p>У разі виникнення надзвичайної ситуації в ОЕС України електроенергетичні підприємства зобов'язані діяти відповідно до кодексу системи передачі та виконувати оперативні команди і розпорядження оператора системи передачі.</p> <p>7. У разі введення надзвичайного стану відповідно до Закону України "Про правовий режим надзвичайного стану" підприємства, установи та організації електроенергетики, розташовані у місцевостях, де введено надзвичайний стан, зобов'язані виконувати розпорядження органів, що здійснюють заходи надзвичайного стану на відповідній території, щодо енергопостачання споживачів незалежно від умов укладених договорів.</p> <p>8. У разі введення особливого періоду електроенергетичні підприємства діють згідно із Законом України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" і нормативно-правовими актами центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, які регулюють функціонування електроенергетики в умовах особливого періоду.</p>	<p>оператор системи передачі оголошує про виникнення надзвичайної ситуації в ОЕС України. Критерії настання надзвичайної ситуації в ОЕС України та порядок її оголошення визначаються у кодексі системи передачі.</p> <p>Протягом дії режиму надзвичайної ситуації в ОЕС України оператору системи передачі надаються повноваження із застосування надзвичайних заходів відповідно до кодексу системи передачі.</p> <p>У разі виникнення надзвичайної ситуації в ОЕС України електроенергетичні підприємства зобов'язані діяти відповідно до кодексу системи передачі та виконувати оперативні команди і розпорядження оператора системи передачі.</p> <p>8. У разі введення надзвичайного стану відповідно до Закону України "Про правовий режим надзвичайного стану" підприємства, установи та організації електроенергетики, розташовані у місцевостях, де введено надзвичайний стан, зобов'язані виконувати розпорядження органів, що здійснюють заходи надзвичайного стану на відповідній території, щодо енергопостачання споживачів незалежно від умов укладених договорів.</p> <p>9. У разі введення особливого періоду електроенергетичні підприємства діють згідно із Законом України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" і нормативно-правовими актами центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, які регулюють функціонування електроенергетики в умовах особливого періоду.</p>
<p>Стаття 29. Конкурсні процедури на будівництво генеруючої потужності та виконання заходів з управління попитом</p> <p><i>1. Якщо для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію наявних генеруючих потужностей, у тому числі тих, що отримали право на будівництво, та заходів з управління попитом недостатньо, для забезпечення безпеки постачання електричної</i></p>	<p>Стаття 29. Конкурсні процедури на будівництво генеруючої потужності та виконання заходів з управління попитом</p> <p>1. Якщо для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію та забезпечення необхідного резерву наявних генеруючих потужностей, у тому числі тих, що отримали право на будівництво, та виконання заходів з управління попитом,</p>

енергії застосовуються конкурсні процедури на будівництво генеруючої потужності та на виконання заходів з управління попитом, які, зокрема, включають заходи з будівництва нової генеруючої потужності, проведення реконструкції (модернізації) діючої генеруючої потужності, подовження строку експлуатації енергоблоків атомних електростанцій.

Величина необхідної генеруючої потужності визначається на основі оцінки достатності генеруючих потужностей для покриття прогнозованого попиту та забезпечення необхідного резерву за результатами здійснення моніторингу безпеки постачання.

2. Рішення про проведення конкурсу на будівництво генеруючої потужності та виконання заходів з управління попитом, умови проведення такого конкурсу приймаються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі.

3. Умови проведення *конкурсів* на будівництво генеруючої потужності та на виконання заходів з управління попитом мають враховувати вимоги щодо охорони навколишнього природного середовища та потребу в заохоченні інновацій.

...

5. Конкурсна документація має містити детальний опис умов договору, процедури, яких повинні дотримуватися всі учасники конкурсу, а також вичерпний перелік критеріїв, за якими проводяться відбір учасників конкурсу та визначення переможця, у тому числі стимули, що передбачаються конкурсом.

...

недостатньо для забезпечення безпеки постачання електричної енергії, застосовуються конкурсні процедури на будівництво генеруючої потужності та на виконання заходів з управління попитом, які включають, зокрема, заходи з будівництва нової генеруючої потужності, проведення реконструкції (модернізації) діючої генеруючої потужності, подовження строку експлуатації енергоблоків атомних електростанцій та заходи з управління попитом.

Величина необхідної генеруючої потужності визначається на основі оцінки достатності генеруючих потужностей для покриття прогнозованого попиту та забезпечення необхідного резерву за результатами здійснення моніторингу безпеки постачання.

2. Рішення про проведення конкурсу на будівництво генеруючої потужності та виконання заходів з управління попитом, умови проведення такого конкурсу приймаються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі.

3. Умови проведення **конкурсу** на будівництво генеруючої потужності та виконання заходів з управління попитом мають враховувати вимоги щодо охорони навколишнього природного середовища та потребу в заохоченні інновацій.

...

5. Конкурсна документація має містити детальний опис умов договору, процедури, яких повинні дотримуватися всі учасники конкурсу, а також вичерпний перелік критеріїв, за якими проводяться відбір учасників конкурсу та визначення переможця **(переможців)**, у тому числі стимули, що передбачаються конкурсом.

...

<p>7. Порядок проведення конкурсів на будівництво генеруючої потужності та виконання заходів з управління попитом затверджується Кабінетом Міністрів України та має, зокрема, містити:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) порядок ініціювання конкурсу; 2) процедури проведення конкурсу; 3) перелік критеріїв, за якими проводяться відбір учасників конкурсу та визначення переможця; 4) вимоги до мінімальної та максимальної величини пропозиції додаткової потужності; 5) порядок застосування стимулів, визначених цим Законом; 6) порядок розрахунку платежів (у разі застосування); 7) порядок формування конкурсної комісії. 	<p>7. Порядок проведення конкурсу на будівництво генеруючої потужності та виконання заходів з управління попитом затверджується Кабінетом Міністрів України та має, зокрема, містити:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) порядок ініціювання конкурсу; 2) процедури проведення конкурсу; 3) перелік критеріїв, за якими проводяться відбір учасників конкурсу та визначення переможця (переможців); 4) вимоги до мінімальної та максимальної величини пропозиції додаткової потужності; 5) порядок застосування стимулів, визначених цим Законом; 6) порядок розрахунку платежів (у разі застосування); 7) порядок формування конкурсної комісії.
<p>Стаття 30. Права та обов'язки виробників</p> <p>...</p> <p>4. Виробники зобов'язані:</p> <p>...</p> <p>14) здійснювати відповідно до цього Закону відшкодування гарантованому покупцю частки вартості врегулювання небалансу електричної енергії балансуючої групи гарантованого покупця за відхилення фактичних погодинних обсягів відпуску електричної енергії (які не пов'язані з виконанням команд оператора системи передачі на зменшення навантаження та командами з операційної безпеки) об'єктами електроенергетики або чергами будівництва (пусковими комплексами) виробників за "зеленим" тарифом, які включені до балансуючої групи гарантованого покупця, від їхніх прогнозних погодинних графіків відпуску електричної енергії.</p> <p><i>Положення відсутні</i></p>	<p>Стаття 30. Права та обов'язки виробників</p> <p>...</p> <p>4. Виробники зобов'язані:</p> <p>...</p> <p>14) здійснювати відповідно до цього Закону відшкодування гарантованому покупцю частки вартості врегулювання небалансу електричної енергії балансуючої групи гарантованого покупця за відхилення фактичних погодинних обсягів відпуску електричної енергії (які не пов'язані з виконанням команд оператора системи передачі на зменшення навантаження та командами з операційної безпеки) об'єктами електроенергетики або чергами будівництва (пусковими комплексами) виробників за "зеленим" тарифом, які включені до балансуючої групи гарантованого покупця, від їхніх прогнозних погодинних графіків відпуску електричної енергії;</p> <p>15) дотримуватися графіків виконання ремонту (поточного, середнього, капітального, модернізації (реконструкції), будівництва, технічного переоснащення) основного обладнання електростанцій, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі;</p>

	<p>16) дотримуватися графіка накопичення вугілля на кінець кожного місяця, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі;</p> <p>17) забезпечувати безперешкодний доступ центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, для здійснення заходів державного нагляду (контролю).</p>
<p>Стаття 33. Функції, права та обов'язки оператора системи передачі</p> <p>...</p> <p>3. Оператор системи передачі зобов'язаний:</p> <p>...</p> <p>19) надавати інформацію для реєстрації приєднаних до системи передачі генеруючих установок активних споживачів, які продають електричну енергію за "зеленим" тарифом гарантованому покупцю або постачальнику універсальних послуг, для отримання гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, а також здійснювати перевірки таких генеруючих установок у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.</p> <p><i>Положення відсутнє</i></p>	<p>Стаття 33. Функції, права та обов'язки оператора системи передачі</p> <p>...</p> <p>3. Оператор системи передачі зобов'язаний:</p> <p>...</p> <p>19) надавати інформацію для реєстрації приєднаних до системи передачі генеруючих установок активних споживачів, які продають електричну енергію за "зеленим" тарифом гарантованому покупцю або постачальнику універсальних послуг, для отримання гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, а також здійснювати перевірки таких генеруючих установок у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;</p> <p>20) надавати центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, та центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, інформацію, необхідну для здійснення ними встановлених законом функцій та повноважень, у тому числі щодо:</p> <p>технологічних порушень на об'єктах електричних мереж, які знаходяться в експлуатації;</p> <p>оцінки технічного стану електроустановок для передачі електричної енергії;</p> <p>обсягів капітального ремонту підстанційного обладнання електричних мереж об'єктів системи передачі;</p>

	<p>обсягів технічного обслуговування ліній електропередавання оператора системи передачі.</p> <p>...</p>
<p>Стаття 46. Функції, права та обов'язки оператора системи розподілу</p> <p>...</p> <p>3. Оператор системи розподілу зобов'язаний:</p> <p>...</p> <p><i>10) надавати Регулятору, центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, інформацію, необхідну для здійснення ними функцій і повноважень, встановлених законодавством;</i></p>	<p>Стаття 46. Функції, права та обов'язки оператора системи розподілу</p> <p>...</p> <p>3. Оператор системи розподілу зобов'язаний:</p> <p>...</p> <p>10) надавати Регулятору, центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, та центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, інформацію, необхідну для здійснення ними функцій і повноважень, встановлених законом.</p> <p>Зокрема, надавати за формою та у строки, визначені формами статистичної звітності та/або на запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, інформацію про:</p> <p>оцінку технічного стану об'єктів розподільних електричних мереж;</p> <p>технологічні порушення на об'єктах електричних мереж, які перебувають в експлуатації;</p> <p>обсяги капітального ремонту об'єктів розподільних електричних мереж, які перебувають в експлуатації;</p> <p>обсяги технічного обслуговування об'єктів розподільних електричних мереж, які знаходяться в експлуатації;</p> <p>виконання обсягів інвестиційних програм з нового будівництва, реконструкції та повну заміну електричних мереж та обладнання;</p> <p>наявності пошкоджених кабельних ліній електропередачі;</p>

<p>...</p> <p>16) надавати інформацію для реєстрації приєднаних до системи розподілу генеруючих установок активних споживачів, які продають електричну енергію за "зеленим" тарифом гарантованому покупцю або постачальнику універсальних послуг, для отримання гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, а також здійснювати перевірки таких генеруючих установок у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.</p> <p><i>Положення відсутнє</i></p>	<p>наявності діючих електроустановок та мереж, які не мають власника;</p> <p>забезпечення нормативного рівня надійності електропостачання споживачів;</p> <p>...</p> <p>16) надавати інформацію для реєстрації приєднаних до системи розподілу генеруючих установок активних споживачів, які продають електричну енергію за "зеленим" тарифом гарантованому покупцю або постачальнику універсальних послуг, для отримання гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, а також здійснювати перевірки таких генеруючих установок у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;</p> <p>17) дотримуватися ремонтної програми електричних мереж систем розподілу на відповідний рік, затвердженої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі.</p>
<p>Стаття 50. Розвиток систем розподілу</p> <p>1. Оператори систем розподілу розробляють та подають на затвердження Регулятору плани розвитку систем розподілу на наступні п'ять років з урахуванням плану розвитку системи передачі на наступні 10 років.</p> <p><i>Положення відсутнє</i></p>	<p>Стаття 50. Розвиток систем розподілу</p> <p>1. Оператори систем розподілу розробляють та подають на затвердження Регулятору плани розвитку систем розподілу на наступні п'ять років з урахуванням плану розвитку системи передачі на наступні 10 років.</p> <p>Оператори систем розподілу до подачі на затвердження Регулятору направляють плани розвитку систем розподілу на розгляд центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, для отримання висновку щодо пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу.</p>

Стаття 77. Відповідальність за порушення законодавства, що регулює функціонування ринку електричної енергії

...

2. Правопорушеннями на ринку електричної енергії є:

...

Положення відсутнє

Положення відсутнє

...

б) пошкодження приладів обліку, використання приладів обліку електричної енергії, неповіренох або неатестованих в установленому порядку;

...

4. Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів) у таких розмірах:

...

4) від 5 тисяч до 100 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність на ринку електричної енергії, що підлягає ліцензуванню:

~~б) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, у разі виявлення правопорушень на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів) у таких розмірах:~~

Стаття 77. Відповідальність за порушення законодавства, що регулює функціонування ринку електричної енергії

...

2. Правопорушеннями на ринку електричної енергії є:

...

3¹) порушення Правил про безпеку постачання електричної енергії;

3²) порушення заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам, зокрема застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання;

...

б) пошкодження приладів обліку, використання приладів обліку електричної енергії, які не пройшли оцінку відповідності та/або повірку;

...

4. Регулятор у разі вчинення правопорушення на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів) у таких розмірах:

...

4) від 5 тисяч до **1 мільйона** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - на суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність на ринку електричної енергії, що підлягає ліцензуванню:

Виключено

~~а) за ухилення від виконання або несвочасне виконання приписів— до 5 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;~~
~~б) за неподання інформації або подання завідомо недостовірної інформації, передбаченої нормативно правовими актами, що регулюють засади функціонування об'єднаної енергетичної системи України і постачання електричної енергії,— до 1 тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.~~

...

Положення відсутнє

...

8. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, у разі виявлення правопорушень на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів, не віднесених до особливої групи споживачів) у таких розмірах:

1) у разі невиконання (несвочасного виконання) приписів - від 1 до 100 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) за неподання інформації або подання завідомо недостовірної інформації, передбаченої нормативно-правовими актами з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, а також за неподання копій документів з питань організації експлуатації та оперативного-технологічного управління, від 1 до 50 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) за створення перешкод у здійсненні державного енергетичного нагляду (контролю) (незаконна або безпідставна відмова у допуску до здійснення заходів державного нагляду (контролю) та/або незаконна або безпідставна вимога про припинення здійснення заходів державного нагляду (контролю), та/або не призначення уповноваженої особи суб'єкта господарювання на час проведення заходів державного

<p>8. Рішення про застосування санкцій Регулятором та штрафних санкцій центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, може бути оскаржено в судовому порядку.</p> <p>9. Суми стягнених штрафів зараховуються до Державного бюджету України.</p> <p>Суми штрафів, у разі їх несплати, стягуються у судовому порядку.</p>	<p>нагляду (контролю) та/або відсутність такої особи або керівника юридичної особи або фізичної особи-підприємця за місцезнаходженням суб'єкта господарювання протягом першого дня заходу державного нагляду (контролю), що призвело до недопуску, або невиконання суб'єктом господарювання вимог посадових осіб, що перешкоджають проведенню заходів державного нагляду (контролю) під час здійснення таких заходів), – від 1 до 50 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.</p> <p>Штрафні санкції застосовуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики шляхом прийняття відповідного рішення, яке оформляється у вигляді постанови.</p> <p>Штраф може бути накладено протягом шести місяців з дня виявлення правопорушення, але не пізніше одного року з дня його вчинення.</p> <p>9. Рішення про застосування санкцій Регулятором та штрафних санкцій центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, може бути оскаржено в судовому порядку.</p> <p>10. Суми стягнених штрафів зараховуються до Державного бюджету України.</p> <p>Суми штрафів, у разі їх несплати, стягуються у судовому порядку.</p>
---	---

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

«___» _____ 2025 р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок
електричної енергії» щодо врегулювання питань забезпечення безпеки
постачання електричної енергії» (далі – проєкт Закону)

I. Визначення проблеми

З метою імплементації вимог Третього енергетичного пакета та лібералізації енергетичних ринків Верховною Радою України було схвалено Закон України «Про ринок електричної енергії» від 13 квітня 2017 року № 2019-VIII (далі – Закон), який визначає правові, економічні та організаційні засади функціонування ринку електричної енергії України, заснованого на принципах вільної конкуренції, регулює відносини, які виникають між усіма учасниками ринку для забезпечення належного захисту прав споживачів та безпеки постачання електричної енергії, а також визначає вимоги щодо інтеграції ринку електричної енергії України з відповідними ринками держав-сторін Енергетичного Співтовариства.

Основними вимогами цього Закону є забезпечення надійного та безпечного постачання електричної енергії споживачам в умовах реформування ринку електричної енергії. В цих умовах енергетична галузь України повинна своєчасно адаптуватись до будь-яких змін у структурі виробничих потужностей в галузі, системи передачі, систем розподілу і споживання електроенергії, забезпечувати запровадження системного підходу до визначення ризиків з безпеки постачання електричної енергії, формування заходів щодо їх недопущення та подолання, а також забезпечення належного державного нагляду (контролю) за їх реалізацією.

Учасники ринку електричної енергії повинні планувати і вживати заходів згідно із Правилами про безпеку постачання електричної енергії, затвердженими наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 27 серпня 2018 року № 448 (із змінами, далі – Правила), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 19 вересня 2018 року за № 1076/32528, і нести відповідальність за безпеку постачання у межах сфери своєї діяльності.

На виконання підпункту «а» підпункту 5 пункту 1 Плану організації виконання рішення РНБО України від 07 листопада 2023 року «Щодо додаткових заходів із посилення стійкості функціонування енергетичної системи та підготовки національної економіки до роботи в осінньо-зимовий період 2023/24 року», введеного в дію Указом Президента України від 07 листопада 2023 року № 737, Міністерство енергетики України розроблено проєкт Закону.

Зазначаємо, що відповідно до Положення про Міністерство енергетики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2020 року № 507, Міністерство енергетики України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізацію державної політики, зокрема, в електроенергетичному комплексі.

Разом з тим, відповідно до пункту 3 розділу V Правил для забезпечення безпеки постачання електричної енергії Держенергонагляд здійснює функції щодо державного енергетичного нагляду в галузі електроенергетики відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та Положення про Державну

інспекцію енергетичного нагляду України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2018 року № 77, зокрема щодо виконання доручень Міненерго щодо проведення моніторингу безпеки постачання електричної енергії в частині підтвердження готовності суб'єктів електроенергетики до роботи в осінньо-зимовий період, проходження грозового періоду, періодів високих та низьких температур, льодоходу та повені відповідно до програм моніторингів, затверджених Держенергонаглядом.

Внаслідок порушення/недотримання вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, відбувається порушення в роботі електричних мереж, і як наслідок, недовідпуск електричної енергії, яка відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» є товаром, що відноситься до соціально важливих.

Щорічно в Україні через порушення/недотримання вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж в середньому фіксується недовідпуск електричної енергії 40-60 млн кВт*год, що в грошовому еквіваленті на рівні роздрібного ринку електричної енергії України (середній рівень тарифу на електроенергію 6,8 грн /кВт*год без врахування ПДВ) становить 326,4 - 489,6 млн грн.

Таким чином, через несплату різних форм податків, що сплачують учасники ринку електричної енергії, (розрахунково 33% від вартості недовідпущеної електричної енергії) держава в рік недоотримає (матиме збитки) в середньому 107,7 - 161,6 млн грн.

Навіть за оптимістичною оцінкою при ВВП України на рівні 700 млрд грн і обсягом споживання електричної енергії в Україні на рівні 120 млрд кВт*год через зазначений недовідпуск електричної енергії рівень ВВП впаде на 250 млн грн.

З огляду на викладене, а також враховуючи кількість суб'єктів ринку електричної енергії, безпосередньо причетних до нанесення зазначеної шкоди державі, без урахування моральних збитків рівень шкоди в рік становитиме від 107,7 млн грн, що становить 6,3 млн грн неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Тому актуальним є питання сумлінного дотримання учасниками ринку (крім споживачі) вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж.

Одним із ефективних превентивних заходів для забезпечення виконання вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж є встановлення штрафних санкцій належного рівня впливу на суб'єкта.

Слід зазначити, що відповідно до статті 77 Закону центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, у разі виявлення правопорушень на ринку електричної енергії приймає у межах своїх повноважень рішення про накладення штрафів на учасників ринку (крім споживачів) у таких розмірах:

а) за ухилення від виконання або несвоєчасне виконання приписів - до 5 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

б) за неподання інформації або подання завідомо недостовірної інформації, передбаченої нормативно-правовими актами, що регулюють засади функціонування об'єднаної енергетичної системи України і постачання електричної енергії, - до 1 тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Разом з тим відповідно до пункту 5 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, якщо норми інших законів містять посилання на неоподатковуваний мінімум доходів громадян, то для цілей їх застосування використовується сума в розмірі 17 гривень, крім норм адміністративного та кримінального законодавства в частині кваліфікації адміністративних або кримінальних правопорушень.

Відповідно до законодавства штраф у 5 тис. неоподаткованих мінімумів становить 85 тис. грн, а 1 тис. – 17 тис. грн. Вказані розміри штрафів не створюють належних умов для стимулювання суб'єктів господарювання річний обсяг коштів яких може становити мільйони грн до виконання вимог правил та інших нормативно-правових актів.

Таким чином, актуальним є питання збільшення величини штрафних санкцій з урахуванням принципів причинно-наслідковості подій, адекватності нанесеній шкоді державі, суб'єктам господарювання і населенню, а також психологічного упередження скоєння аналогічних порушень у подальшому.

Максимальний розмір штрафних санкцій повинен бути адекватним рівню шкоди, яку може заподіяти суб'єкт ринку електричної енергії через порушення/недотримання вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж.

Розмір штрафних санкцій повинен бути розрахований також за аналогією та спорідненістю порушень з розмірами штрафів, які застосовує Регулятор відповідно до статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» (із змінами), беручи до уваги характер, тривалість та серйозність порушення.

При цьому для визначення розміру санкцій за порушення вимог законодавства до суб'єкта господарювання необхідно застосувати принцип пропорційності порушення і покарання відповідно до вимог частини другої статті 12 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Також, для забезпечення безпеки та надійності постачання електричної енергії Проектом Закону передбачено внесення змін до статті 9 Закону України «Про ринок електричної енергії», відповідно до яких передбачається, в тому числі здійснення державного енергетичного нагляду на військових об'єктах, об'єктах оборонного значення та об'єктах оборонної галузі, вимог правил та інших нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж, а саме за:

забезпеченням надійного та безпечного постачання електричної енергії споживачам;

відповідністю схем електропостачання (зовнішніх та внутрішніх) категорійності споживачів та їхніх струмоприймачів;

наявністю та станом резервних автономних джерел живлення на об'єктах особливої групи споживачів електричної енергії першої категорії і особливої групи першої категорії з надійності електропостачання.

Звертаємо увагу, що пунктом 11 наказу Міністерства оборони України від 23.03.2017 № 164 "Про затвердження Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України" визначено поняття військового об'єкту та уточнено його види. Одним з таких видів є інші об'єкти, які за своїм характером, значенням, розташуванням, призначенням або використанням можуть бути використані у воєнних діях і чиє повне або часткове зруйнування, захоплення чи нейтралізація в конкретних умовах обстановки надає явну військову перевагу.

Енергетичний нагляд на військових об'єктах, об'єктах оборонного значення та об'єктах оборонної галузі буде здійснюватися відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». Уніфікована форма акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері електроенергетики, затверджена наказом Міністерства енергетики України від 17 вересня 2020 року № 600, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 листопада 2020 року за № 1127/35410.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	–	+

За допомогою ринкових механізмів проблема не може бути розв'язана, оскільки питання безпеки постачання електричної енергії можуть бути врегульовані лише шляхом прийняття відповідного проекту Закону.

Проектом Закону пропонується внести зміни до Закону України «Про ринок електричної енергії».

II. Цілі державного регулювання

Так, цілями державного регулювання є дотримання виробниками, оператором системи передачі, операторами систем розподілу та окремими категоріями споживачів вимог нормативно-правових актів у сфері електроенергетики, забезпечення безпеки постачання електричної енергії, забезпечення координації та контролю Міністерства енергетики України в процесі мережевої інфраструктури, а

також посилення відповідальності за порушення законодавства, що регулює функціонування ринку електричної енергії.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Прийняття проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо врегулювання питань забезпечення безпеки постачання електричної енергії» (далі – проєкт Закону)	Посилення контролю за дотриманням учасниками ринку електричної енергії (крім споживачів, не віднесених до особливої групи споживачів) вимог нормативно-правових актів в галузі електроенергетики в частині забезпечення надійного (безперервного) та безпечного постачання електричної енергії споживачам.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Недостатня ефективність контролю за учасниками ринку електричної енергії, діяльність яких є визначальною для забезпечення безпеки постачання електричної енергії, а також енергетичної безпеки держави.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття проєкту Закону	Прийняття проєкту Закону дозволить підвищити рівень надійності та якості енергозабезпечення споживачів шляхом посилення інституційної спроможності Міністерства енергетики України в частині забезпечення безпеки постачання електричної енергії, а також посилення відповідальності за порушення	Відсутні, оскільки реалізація регуляторного акта буде відбуватись за рахунок поточного фінансування державних органів

	законодавства, що регулює функціонування ринку електричної енергії	
Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні, оскільки проблема залишається невирішеною	Виникнення загрози щодо забезпечення безпеки постачання електричної енергії різним галузям економіки країни

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття проекту Закону	Підвищує рівень надійності та якості енергозабезпечення споживачів (безпеки постачання)	Відсутні, оскільки вимоги проекту Закону не поширюються на громадян, а виключно на суб'єктів господарювання
Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні, оскільки для громадян не буде забезпечено належний рівень надійності та якості енергопостачання	Створює ризик щодо зниження рівня якості та надійності постачання електричної енергії споживачам

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	70	4 347	–	–	4 417
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	1,6	98,4	–	–	100

Джерело: вебсайти Державної інспекції енергетичного нагляду України <https://sies.gov.ua/>, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг <https://www.nerc.gov.ua/>.

Проект Закону розповсюджується на всіх суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність в галузі електроенергетики, крім малих та мікро-суб'єктів господарювання.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Прийняття проекту Закону	Прийняття проекту Закону дозволить забезпечити підвищення безпеки постачання електричної енергії, а також формування заходів щодо їх недопущення та подолання	6 478 413,9 грн (за перший рік)
Залишення існуючої ситуації без змін	Розміри штрафів, що не покривають завдані збитки	Незабезпечення належного рівня надійності енергопостачання призводить до відключень споживачів: витрати для покриття понесених збитків складають близько 150 млн грн на рік

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Прийняття проекту Закону	6 478 413,9 – витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва (за перший рік)
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	150 000 000 (за один рік)

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей)	Бал результативності (за чотири-	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
--	---	--

під час вирішення проблеми)	бальною системою оцінки)	
Прийняття проекту Закону	4	Цілі прийняття проекту Закону будуть досягнуті повною мірою. Проблема існувати не буде, що дозволить в повній мірі забезпечити зниження ризиків щодо надійного (безперервного) і безпечного постачання електричної енергії споживачам
Залишення існуючої ситуації без змін	1	Проблема залишиться невирішеною, що не дозволить в повній мірі забезпечити надійне (безперервне) і безпечне постачання електричної енергії споживачам

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Прийняття проекту Закону	<p>Прийняття проекту Закону дозволить підвищити рівень надійності та якості енергозабезпечення споживачів, а також посилення відповідальності за порушення чинного законодавства, що регулює функціонування ринку електричної енергії.</p> <p>Дозволить забезпечити запровадження системного підходу до визначення та уникнення ризиків з безпеки постачання електричної енергії, а також формування заходів щодо їх</p>	6 478 413,9 грн – витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва (за перший рік)	У разі прийняття проекту Закону цілі державного регулювання будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішені визначеної проблеми

	недопущення та подолання.		
Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні	<p>Виникнення загрози щодо безпеки постачання електричної енергії різним галузям економіки країни і суб'єктам господарювання.</p> <p>Незабезпечення належного рівня надійності енергопостачання призводить до відключень споживачів: витрати для покриття понесених збитків складають близько 150 млн грн на рік. споживачам.</p>	У разі залишення існуючої ситуації без змін, проблема незабезпечення належного рівня надійності енергопостачання продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Прийняття проекту Закону	Дозволяє вирішити проблему шляхом посилення інституційної спроможності Міністерства енергетики України в системі управління електроенергетичним комплексом та забезпечення безпеки постачання електричної енергії	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого проекту Закону можливий у випадку пошкоджень через проведення бойових дій.
Залишення існуючої ситуації без змін	Проблема залишиться невирішеною, що не дозволить в повній мірі забезпечити безпеку постачання електричної енергії	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого проекту Закону можливий у випадку продуктивності та конкурентноспроможності суб'єктів господарювання.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізми, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми, є:

прийняття проекту Закону, що дозволить підвищити рівень надійності та якості енергозабезпечення споживачів (безпеки постачання) шляхом внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» в частині конкретизації повноважень державних органів та введення вимог щодо забезпечення державного нагляду (контролю) в галузі електроенергетики;

підвищення рівня штрафів для суб'єктів господарювання у разі недотримання чинних норм та правил, а також нормативно-правових актів, що діють в галузі електроенергетики.

Організаційними заходами є:

забезпечення суб'єктами господарювання посилення уваги за дотриманням вимог чинних норм та правил, а також нормативно-правових актів, що діють в галузі електроенергетики;

надання суб'єктами господарювання звітності та інформацій, визначених регуляторним актом.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Проектом Закону передбачена конкретизація повноважень Держенергонагляду щодо забезпечення державного нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, в тому числі через утворені в установленому порядку територіальні органи, та не передбачає додаткових витрат на виконання вимог проекту Закону.

Розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для суб'єктів великого та середнього підприємництва здійсненого в додатку аналізу регуляторного впливу.

Дія регуляторного акта не поширюється на суб'єктів малого та мікро підприємництва, тому розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва) не здійснювався.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії проекту Закону не обмежується у часі, що надасть можливість розв'язати проблему та досягти цілей державного регулювання.

Проект Закону набирає чинності відповідно до законодавства з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Основними показниками результативності проекту Закону є:

1. Розмір надходжень до державного бюджету.
2. Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія проекту Закону – 4417 суб'єктів господарювання.
3. Розмір коштів і час, які витратять суб'єкти господарювання на виконання вимог проекту Закону – 6 478 413,9 грн (за перший рік).
4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень проекту Закону – 100% (проект Закону та відповідний аналіз регуляторного впливу розміщено на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України в мережі Інтернет <https://mev.gov.ua> та Міністерство енергетики України у межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо норм проекту Закону).

Додаткові показниками результативності проекту Закону є:

5. Забезпечення постійного моніторингу безпеки постачання електричної енергії.
6. Кількість виявлених порушень, пов'язаних з дією проекту Закону.
7. Кількість зупинок обладнання суб'єктів господарювання, нещасних випадків, пов'язаних з порушенням вимог, встановлених проектом Закону.
8. Кількість скарг/звернень суб'єктів господарювання, пов'язаних з дією проекту Закону.

Кількісні значення показників 1, 5-8 будуть визначені статистичним методом під час проведення базового відстеження.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Строк проведення базового відстеження результативності дії регуляторного акта – через 1 рік після його прийняття.

Строк проведення повторного відстеження результативності дії регуляторного акта – через 1 рік після базового відстеження, але не пізніше ніж через 2 роки з дня набрання чинності регуляторним актом.

Періодичні відстеження результативності будуть здійснюватися раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього проекту Закону.

Відстеження результативності акта буде здійснюватися Міністерством енергетики України статистичним методом – шляхом аналізу динаміки показників, вказаних в розділі VIII аналізу регуляторного впливу.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

«___» _____ 2025 р.

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання, які виникають внаслідок дії
регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0	0
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0	0
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	1083,30	2166,60
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень Витрати на внесення змін до інструкцій, приведення у відповідність внутрішньої документації	340,8	340,8

	8 год * 42,60 грн (мінімальна оплата часу за одну годину відповідно до Закону України «Про державний бюджет на 2024 рік»)		
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0	0
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8	Інше (уточнити), гривень Витрати на ознайомлення з проектом регуляторного акта 1 год * 42,60 грн	42,60	42,60
9	РАЗОМ, гривень	1466,7	2550
10	Кількість суб'єктів господарювання, які задіяні в заходах	4417	4417
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва на виконання регулювання, гривень	6478413,9	11263350

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання /підвищення кваліфікації персоналу тощо	0	0	0

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів,	0	0

виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)		
---	--	--

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	1083,30	0	1083,30	2166,60

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік -	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років

		стартовий)		
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/ обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	340,8	0	340,8	340,8

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	0	0	0

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

« ____ » _____ 2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

*Про внесення змін до Плану діяльності
Міністерства енергетики України з
підготовки проєктів регуляторних
актів на 2025 рік*

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»; постанови Кабінету Міністрів України від 17 червня 2020 року № 507 «Про затвердження Положення про Міністерство енергетики України»; Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити зміни до Плану діяльності Міністерства енергетики України з підготовки проєктів регуляторних актів на 2025 рік, затвердженого наказом Міністерства енергетики України від 10 грудня 2024 року № 462 (зі змінами), що додається.

2. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

УВ
Міністерство енергетики України
№26/від-4340123026 від 20.01.2025
КЕП: Галущенко Г. В. 20.01.2025 11:19
3ED5083160DVC59B040000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025 17:01

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства енергетики
України

№ _____

Зміни
до Плану діяльності Міністерства енергетики України
з підготовки проєктів регуляторних актів на 2025 рік

Доповнити план позиціями такого змісту:

№ з/п	Назва проєкту регуляторного акта	Обґрунтування необхідності прийняття регуляторного акта	Центральні органи виконавчої влади, структурні підрозділи, що розроблятимуть регуляторний акт	Термін виконання
11.	Наказ Міністерства енергетики України та Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про затвердження Порядку та умов страхування відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду»	Дозволить зменшити фінансове навантаження за участю держави у відшкодуванні ядерної шкоди, сприятиме створенню умов для фінансового покриття відповідальності за шкоду, спричинену ядерним інцидентом, а також виконанню міжнародних зобов'язань України	Департамент ядерної енергетики та атомної промисловості	II квартал 2025 року

UB
Міністерство енергетики України
Міністерство енергетики України
26/1.1-4.4-1252 від 20.01.2025
ЕП: Галущенко Г. В. 20.01.2025 11:19
ED5083160DBC59B04000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025 17:01

12.	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо врегулювання питань забезпечення безпеки постачання електричної енергії»	Дозволить підвищити рівень надійності та якості енергозабезпечення споживачів (безпеки постачання) шляхом створення єдиних підходів до здійснення державного енергетичного нагляду (контролю), створення реальних інструментів контролю за діяльністю учасників ринку електричної енергії (крім споживачів, не віднесених до особливої групи споживачів) в частині технічного стану енергетичного обладнання та мереж, а також посилення відповідальності за порушення законодавства, що регулює функціонування ринку електричної енергії	Директорат електроенергетичного комплексу та розвитку ринку електричної енергії	I квартал 2025 року
-----	--	---	---	---------------------

Основною метою проєкту Закону України є:

- посилення інституційної спроможності Міненерго в частині забезпечення безпеки постачання електричної енергії та додержанням учасниками ринку електричної енергії вимог нормативно-правових актів в галузі електроенергетики щодо забезпечення надійного постачання електричної енергії споживачам;

- конкретизація функцій Держенергонагляду в частині нагляду (контролю) за дотриманням виробниками, оператором системи передачі, операторами систем розподілу та окремими категоріями споживачів вимог нормативно-правових актів у сфері електроенергетики.

Зауваження та пропозиції до проєкту Закону України приймаються у письмовому вигляді та електронною поштою протягом місяця за адресою:

Міністерство енергетики України, 01601, вул. Хрещатик, 30; e-mail: roman.polishchuk@mev.gov.ua .

 Проєкт Закону	150.67 КБ
 Пояснювальна записка	156.13 КБ
 Порівняльна таблиця	264.33 КБ
 Аналіз регуляторного впливу	245.25 КБ
 Додаток до АРВ	126.3 КБ

Дата публікації 09 січня 2025, 10:00

Категорія [Повідомлення про оприлюднення](#)

Обговорення триває до 08 лютого 2025, 10:00